

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งมีรายละเอียดดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นสามเณร จำนวน 564 รูป จากโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 จังหวัด นครสวรรค์ จำนวน 8 โรง สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่กำลังเรียนอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2549

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็น สามเณร จากโรงเรียนบาลีเตรียมอุดมศึกษาวัดโพธาราม ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 64 รูป แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง จำนวน 32 รูป กลุ่มควบคุม จำนวน 32 รูป ซึ่งได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มจับสลากโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 จังหวัด นครสวรรค์ จำนวน 8 โรง ได้โรงเรียนบาลีเตรียมอุดมศึกษาวัดโพธาราม ตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง ฯ จังหวัดนครสวรรค์

ขั้นที่ 2 จับสลากสุ่มห้องเรียนมา 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่าง จัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยวิธีการจับสลาก ปรากฏว่า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 เป็นกลุ่มทดลอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งสิ้น 4 ฉบับ ดังต่อไปนี้

1. แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งเป็น 2 แผน คือ
 - 1.1 แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 12 แผน เวลา 12 ชั่วโมง
 - 1.2 แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยการสอนตามปกติ จำนวน 12 แผน เวลา 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
3. แบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแต่ละฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

1. แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

แผนการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมี 2 ฉบับ ได้แก่ แผนการสอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และแผนการสอนโดยการสอนตามปกติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แผนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นแผนการสอนที่ใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ลักษณะของแผนการสอนใน 1 แผน มีขั้นตอนในการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) เป็นขั้นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียน เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมไปหาความรู้ใหม่ หรือความรู้ที่จะสอนในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) เป็นขั้นของการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้สื่อจริงนำมาเป็นประเด็นหรือเนื้อหาในการเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นการฝึกฝนหลังจากที่นักเรียนได้ศึกษาและเข้าใจเนื้อหาที่ครูได้สอนให้แล้ว โดยจะต้องจัดกลุ่มผู้เรียน วิเคราะห์การใช้ภาษา และฝึกทักษะด้านต่าง ๆ และใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่าง

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดผลและประเมินผล (Evaluation) เป็นการวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

1.2 แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยการสอนตามปกติ

แผนการสอนที่จัดทำขึ้นนี้ขึ้นเป็นแผนการสอนที่ใช้การสอนตามปกติ ลักษณะของแผนการสอนใน 1 แผน มีขั้นตอนในการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยการสอนตามปกติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ ชี้แจงจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเรียน แล้วนำเข้าสูบทเรียนและสอนสาระการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกหัด นักเรียนทำกิจกรรม แล้วนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในเรื่องนั้น ๆ และครูประเมินนักเรียนจากการสนทนาซักถาม การทำแบบฝึกหัด หรือการนำเสนอผลงาน

2. การสร้างแผนการสอน ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ในการสร้างแผนการสอนทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 การสร้างแผนการสอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด และหลักการ ในการสร้างแผนการสอน เพื่อวางแนวทางในการสร้างแผนการสอน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ภาษาต่างประเทศ) เอกสารประกอบการสอน หนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละบทเรียน

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษตามแนววิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น ร่วมกับจุดประสงค์การเรียนรู้รายบทเรียน เพื่อกำหนดสาระสำคัญ เนื้อหา และกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับขั้นตอนการสอนที่สังเคราะห์ไว้

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์กิจกรรม เนื้อหา สาระสำคัญ และบริบททั่วไป เพื่อกำหนดสื่อการเรียนการสอน

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ระดับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพื่อกำหนดวิธีวัดและประเมินผล รวมทั้งประเภทของเครื่องมือที่ใช้วัด

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปการวิเคราะห์และการออกแบบแผนการสอนออกมาในรูปตารางวิเคราะห์ที่ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ผลงาน หรือทักษะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละแผนการสอนใน 1 หน่วย และทุกแผนการสอนที่อยู่ในหน่วยเรียนเดียวกัน

ขั้นที่ 7 ทดลองเขียนแผนการสอนจำนวน 12 แผนเพื่อนำไปหาประสิทธิภาพ

2.2 การสร้างแผนการสอนโดยการสอนตามปกติ

การสร้างแผนการสอนโดยสอนตามปกติ แต่ละแผนการสอน มีรายละเอียดคือสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

- ชี้แจงจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเรียนให้นักเรียนได้ทราบ
- นำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งอาจจะใช้ภาพ เทปเพลง วีดีโอเทป การซักถาม

หรือการทบทวนบทเรียนเดิม

2) ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

- สอนเนื้อหาในเรื่องนั้น ๆ และให้นักเรียนทำกิจกรรม ซึ่งมีทั้งกิจกรรมที่ครูและนักเรียนร่วมกันทำ หรือกิจกรรมที่ทำคนเดียว และกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่มที่ไม่คำนึงถึงความสามารถทางการเรียน

- นำเสนอผลงานโดยการที่ครูเรียกถามเป็นรายบุคคล หรือโดยการส่งตัวแทนกลุ่มมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในเรื่องนั้น ๆ และครูประเมินนักเรียนจากการสนทนาซักถาม การทำแบบฝึกหัด หรือการนำเสนอผลงาน

นำแผนการสอนทั้งหมดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม ความเหมาะสมของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง หลังจากนั้นนำแผนการสอนของการสอนทั้งสองแบบไปทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโพนเหนือวิทยา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องความยากง่าย ภาษาที่ใช้ และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง นำแผนการสอนการเรียนแบบปกติไปสอนนักเรียนในกลุ่มควบคุมและนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไปสอนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

3. การตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอน ดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 เขียนแผนการสอนทั้งหมด 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง

นำแผนการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนหรือ

ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 5 ปี เสร็จแล้วตรวจสอบข้อบกพร่อง ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นการสอน และความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในแผนการสอน ด้วยแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ประเมิน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ในแต่ละข้อกระทงมาจากคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อกระทง โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมิน กับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ช่วงคะแนน	4.51 – 5.00	หมายถึงเหมาะสม/สอดคล้องมาก
ช่วงคะแนน	3.51 – 4.50	หมายถึงเหมาะสม/สอดคล้องค่อนข้างมาก
ช่วงคะแนน	2.51 – 3.50	หมายถึงเหมาะสม/สอดคล้องปานกลาง
ช่วงคะแนน	1.50 – 2.50	หมายถึงเหมาะสม/สอดคล้องค่อนข้างน้อย
ช่วงคะแนน	1.00 – 1.50	หมายถึงเหมาะสม/สอดคล้องน้อย

ถ้าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่า องค์ประกอบของแผนการสอนมีความสอดคล้อง (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 99 -100)

ผลการประเมินแผนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญแสดงดังตารางที่ 3.1 และ 3.2

ตารางที่ 3.1 คะแนนของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของแผนการสอนที่สอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แผนที่	คนที่ 1 $\bar{X}$	คนที่ 2 $\bar{X}$	คนที่ 3 $\bar{X}$	เฉลี่ย $\bar{X}$	ความหมาย
1	4.90	4.60	4.40	4.63	เหมาะสมมาก
2	4.60	4.70	4.60	4.63	เหมาะสมมาก
3	4.70	4.70	4.70	4.70	เหมาะสมมาก
4	4.70	5.00	4.70	4.80	เหมาะสมมาก
5	4.30	4.90	5.00	4.73	เหมาะสมมาก
6	4.70	4.80	4.50	4.67	เหมาะสมมาก
7	5.00	4.60	4.90	4.83	เหมาะสมมาก
8	4.60	4.80	4.70	4.70	เหมาะสมมาก
9	4.20	4.60	4.80	4.53	เหมาะสมมาก
10	4.30	4.70	5.00	4.67	เหมาะสมมาก
11	4.60	4.80	4.70	4.70	เหมาะสมมาก
12	4.80	4.60	4.60	4.66	เหมาะสมมาก
	เฉลี่ยรวม			4.69	เหมาะสมมาก

ผลการประเมินแผนการสอนของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาแต่ละแผนการสอนพบว่า ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4.53 – 4.83 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แผนการสอนแต่ละแผนมีความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 4.69 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมมาก

ตารางที่ 3.2 คะแนนของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของแผนการสอนที่สอนโดยการสอนตามปกติ

แผนที่	คนที่ 1 $\bar{X}$	คนที่ 2 $\bar{X}$	คนที่ 3 $\bar{X}$	เฉลี่ย $\bar{X}$	ความหมาย
1	4.90	4.60	5.00	4.83	เหมาะสมมาก
2	4.60	4.60	4.80	4.66	เหมาะสมมาก
3	4.80	4.70	4.60	4.70	เหมาะสมมาก
4	4.80	4.50	4.70	4.67	เหมาะสมมาก
5	5.00	4.70	4.30	4.67	เหมาะสมมาก
6	4.60	4.60	4.80	4.66	เหมาะสมมาก
7	4.70	4.70	4.70	4.70	เหมาะสมมาก
8	4.70	5.00	4.30	4.67	เหมาะสมมาก
9	4.90	5.00	4.60	4.83	เหมาะสมมาก
10	4.60	4.60	4.70	4.63	เหมาะสมมาก
11	4.40	4.90	4.60	4.63	เหมาะสมมาก
12	4.80	4.70	4.60	4.70	เหมาะสมมาก
	เฉลี่ยรวม			4.69	เหมาะสมมาก

ผลการประเมินแผนการสอนของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาแต่ละแผนการสอนตามปกติ พบว่า ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 4.63 – 4.83 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แผนการสอนแต่ละแผนมีความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 4.69 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเหมาะสมมาก

ขั้นที่ 2 นำแผนที่สร้างไว้ไปทดลองสอนกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนต่อภาษาที่ผู้วิจัยใช้และข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นการสอนและความเหมาะสมของเวลาแล้วนำมาปรับปรุง

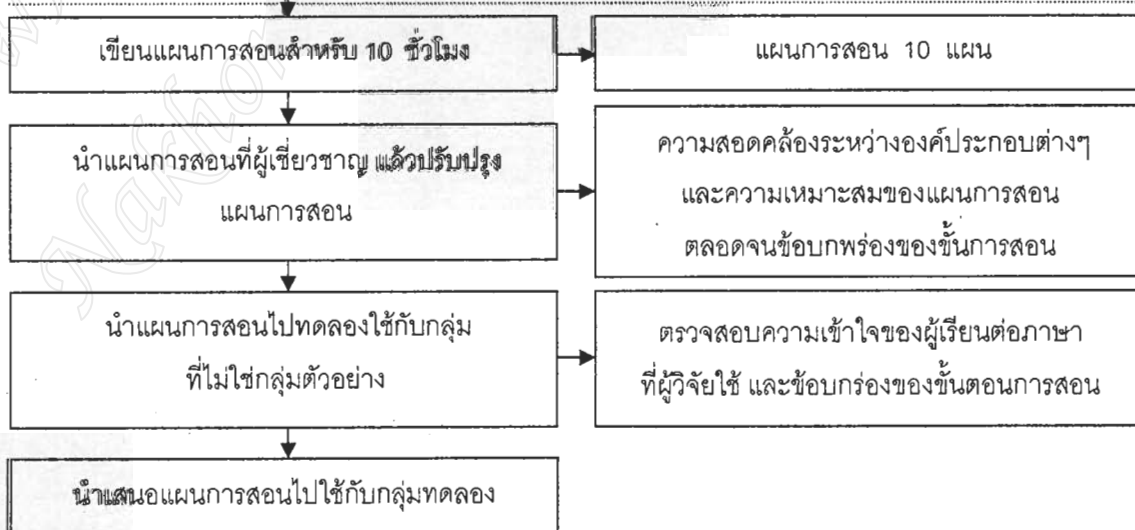
ขั้นที่ 3 นำแผนการสอนทั้งหมด 5 แผน เพื่อนำไปใช้ทดลองสอนกับกลุ่มทดลอง

จากรายละเอียดแต่ละขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สามารถสรุปเป็นภาพลำดับขั้นตอนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องกันได้ดังแสดงในภาพที่ 3.2

การสร้างแผนการสอน

การหาประสิทธิภาพ

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2.1 ศึกษารูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และบทบาทของความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาหัวข้อการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 กำหนดสถานการณ์การใช้ภาษาอังกฤษจากจุดประสงค์นำทางในจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ (อ 3118) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 จ.พิษณุโลก – เพชรบูรณ์ – นครสวรรค์ จำนวน 20 สถานการณ์ ดังนี้

- 1) การทักทายตามเวลาและสถานที่ต่าง ๆ
- 2) การแนะนำตัวเองกับบุคคลอื่น
- 3) การกล่าวคำอำลา
- 4) การถามและกล่าวแสดงความขอบคุณอย่างสุภาพ
- 5) การสนทนาในร้านค้า (ซื้อขายสิ่งของ)
- 6) การขอร้อง และการตอบรับและตอบปฏิเสธ
- 7) การแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งกันและกัน
- 8) การแนะนำทิศทางในการเดินทางและแนะนำสถานที่
- 9) การถามตอบเกี่ยวกับเวลา
- 10) การขอโทษ ขออภัย
- 11) การซื้อตั๋วรถประจำทางหรือรถไฟ
- 12) การพูดคุยเกี่ยวกับอาหารการกิน
- 13) การพูดคุยเกี่ยวกับงานอดิเรกและงานอาชีพ
- 14) การพูดคุยเกี่ยวกับอาหารและอากาศ
- 15) การพูดแสดงการเปรียบเทียบ หรือความคิดเห็น
- 16) การพูดลำดับเหตุการณ์
- 17) การพูดบรรยายเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต
- 18) การพูดให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหา
- 19) การพูดบรรยายในห้องประชุม

20) การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเห็นด้วย – ไม่เห็นด้วย

2.2.1 ศึกษาสถานการณ์การใช้ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาอังกฤษ

รายวิชาภาษาต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ใช้เป็นแบบเรียนในระดับมัธยมศึกษา
จำนวน 3 เล่ม คือ

- 1) English for a Changing World 1 – 2
- 2) Trio 1
- 3) Expressions 1

และจากบทเรียนภาษาอังกฤษของต่างประเทศที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับต้น
(Beginners) ซึ่งพิมพ์ขึ้นตั้งแต่ปี 1979 เป็นต้นไป จำนวน 3 เล่ม คือ

- 1) Teaching English through English
- 2) Speaking Out
- 3) Starting Strategies

2.3 คัดเลือกสถานการณ์โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

2.3.1 คัดเลือกสถานการณ์ซึ่งตรงตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้
ในข้อ 2.1

2.3.2 คัดเลือกสถานการณ์ที่ปรากฏอยู่มากในแบบเรียนในข้อ 2.2 จำนวน 2
สถานการณ์ คือ

- 1) การเชิญในสถานการณ์ต่าง ๆ และการตอบรับและปฏิเสธคำเชิญ
- 2) การพูดแสดงความรู้สึกชอบ - ไม่ชอบ

2.4 นำสถานการณ์ที่คัดเลือกไว้ทั้งหมด 10 สถานการณ์มากำหนดเป็นหัวข้อการใช้
ภาษาอังกฤษทั้งหมด 8 หัวข้อ คือ

- 2.4.1 Greetings
- 2.4.2 Leave – takings
- 2.4.3 Introductions
- 2.4.4 How to thank people
- 2.4.5 Apologies and forgivenesses
- 2.4.6 Invitations and responses
- 2.4.7 Offerings
- 2.4.8 Requests

2.5 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 50 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย โดยมีตัวเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.6 หาประสิทธิภาพของแบบทดสอบ ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงตามเนื้อหา

ในขั้นนี้ผู้วิจัยต้องการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Item – Objective Congruence : IOC) จึงได้ทำตารางวิเคราะห์ให้กับผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาว่า แบบทดสอบแต่ละข้อสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน จากการพิจารณาดังต่อไปนี้

ให้คะแนนเท่ากับ + 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ - 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ (เกษม สาทิตย์ทิพย์, 2540 : 194)

จากนั้นคำนวณค่าเฉลี่ยจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิคัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ไว้ใช้ต่อไป เพราะถือว่าเป็นแบบทดสอบที่มีความตรงตามเนื้อหา ส่วนแบบทดสอบที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง หรือตัดทิ้งไป เพื่อถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ขาดความตรงตามเนื้อหา

ขั้นที่ 2 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา

ขั้นที่ 3 ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในแบบทดสอบให้เหมาะสมกับนักเรียน

ขั้นที่ 4 ทดลองใช้ (Try Out)

นำข้อทดสอบปรนัยได้คะแนน 0 - 1 ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง และเรียนสาระการเรียนรู้ไปแล้ว เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบจากสูตรการคำนวณต่อไปนี้

(1) คำนวณหาค่าอำนาจจำแนกซึ่งหาได้มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าความยากง่ายมีค่าระหว่าง 0.20 - 0.80 นำมาพิจารณาเลือกอีกครั้ง เพื่อให้ได้จำนวนข้อสอบตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ 40 ข้อ

(2) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบอีกครั้ง และนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ซึ่งได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.73

3. แบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ

กำหนดหัวข้อวัฒนธรรมที่เข้ามามีบทบาทในการสื่อสารในสถานการณ์ที่กำหนด โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาที่มีความแตกต่างจากวัฒนธรรมไทย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อวัฒนธรรมจากหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษกับวัฒนธรรมจำนวน 2 เล่ม คือ

3.1.1 How to say it

3.1.2 Source Book For Teaching English Oversea

3.2 ศึกษาวัฒนธรรมที่แทรกอยู่ในแบบเรียนภาษาอังกฤษในข้อ 2.2 และคัดเลือกจากวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากของไทย ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาสำหรับนักเรียนไทยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การใช้ภาษาอังกฤษที่ได้กำหนดไว้ โดยได้หัวข้อวัฒนธรรมภาษาอังกฤษที่จะใช้ศึกษาดังต่อไปนี้

3.2.1 มารยาทในการทักทาย

3.2.2 มารยาทในการอำลา

3.2.3 มารยาทในการแนะนำ

3.2.4 มารยาทในการกล่าวขอบคุณ

3.2.5 มารยาทในการขอโทษและยกโทษ

3.2.6 มารยาทในการเชื้อเชิญและตอบรับคำเชื้อเชิญ

3.2.7 มารยาทในการเสนอให้ความช่วยเหลือ

3.2.8 มารยาทในการขอร้อง

3.3 สร้างแบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ จำนวน 50 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย โดยมีตัวเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน คือ นายเสน่ห์ เชื้อมอญ นายนิมิต มิ่งเมือง และนายองอาจ งามเนตร ตรวจสอบความสอดคล้อง และครอบคลุมขอบข่ายระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะของความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ

3.5 หาประสิทธิภาพของแบบทดสอบ ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงตามเนื้อหา

ในขั้นนี้ผู้วิจัยต้องการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) จึงได้ทำตารางวิเคราะห์ให้กับผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาว่า แบบทดสอบแต่ละข้อสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนจากการพิจารณา ดังต่อไปนี้

ให้คะแนนเท่ากับ + 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ - 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

หรือไม่ (เกษม สหรัยทิพย์. 2540 : 194)

จากนั้นคำนวณค่าเฉลี่ยจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิคัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ไว้ใช้ต่อไป เพราะถือว่าเป็นแบบทดสอบที่มีความตรงตามเนื้อหา ส่วนแบบทดสอบที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง หรือตัดทิ้งไป เพื่อถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ขาดความตรงตามเนื้อหา

ขั้นที่ 2 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา

ขั้นที่ 3 ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในแบบทดสอบให้เหมาะสมกับนักเรียน

ขั้นที่ 4 ทดลองใช้

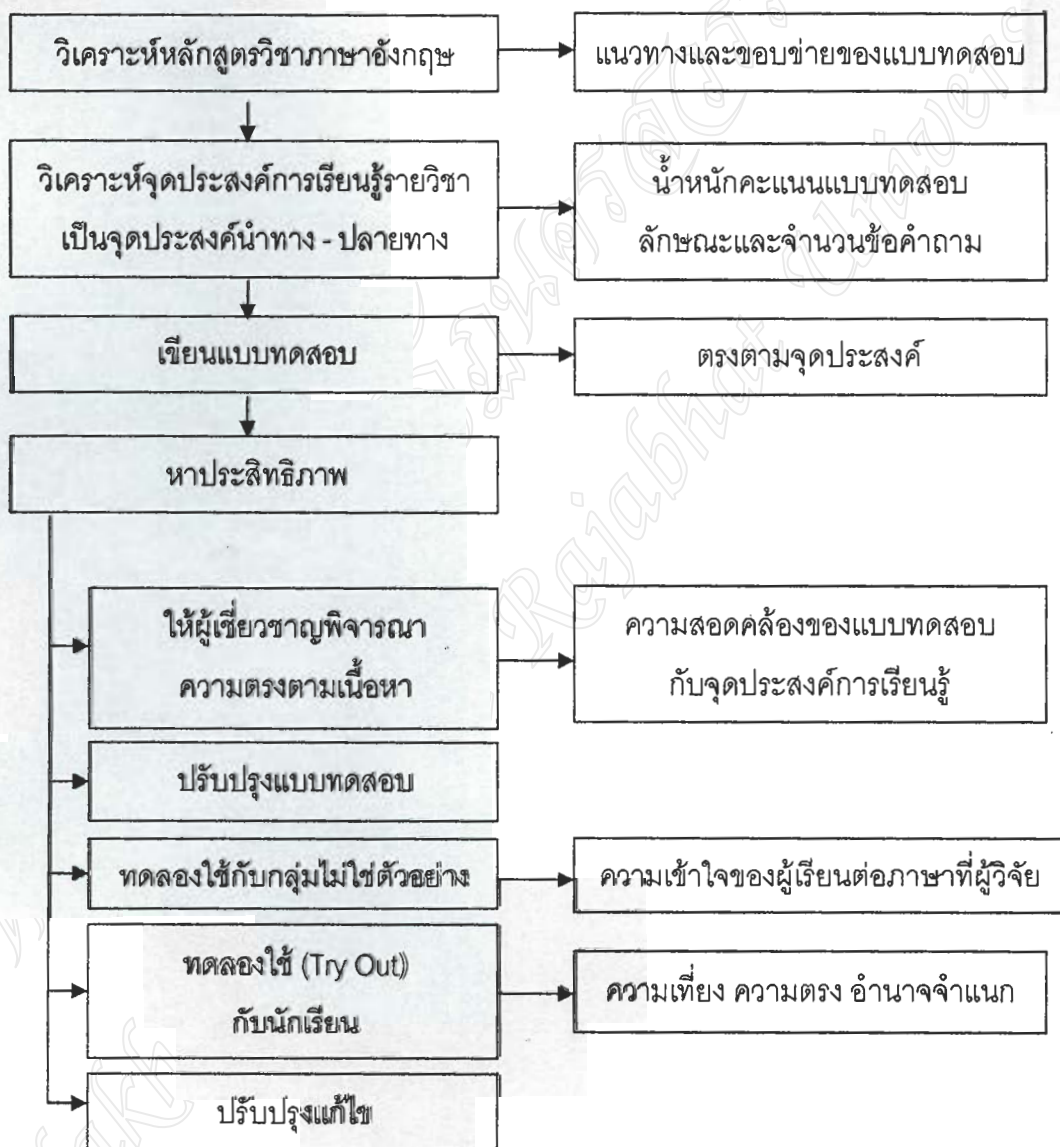
นำข้อทดสอบปรนัยได้คะแนน 0 - 1 ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง และเรียนสาระการเรียนรู้ไปแล้ว เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบจากสูตรการคำนวณต่อไปนี้

(1) คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก ซึ่งหาได้มีค่าระหว่าง 0.20 - 1.00 และค่าความยากง่ายมีค่าระหว่าง 0.20 - 0.80 นำมาพิจารณาเลือกอีกครั้ง เพื่อให้ได้จำนวนข้อสอบตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ 40 ข้อ

(2) นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบอีกครั้ง และนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ซึ่งได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.72

ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ดังแสดงไว้ในภาพที่ 3.2

การสร้างแบบทดสอบ

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (The Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Non-Equivalent Control Group, Pretest-Posttest Design) โดยมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₁	~	O ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

E	แทน	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
C	แทน	กลุ่มควบคุม (Control Group)
X	แทน	การสอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
~	แทน	ไม่มีการจัดกระทำ คือ สอนตามปกติ
O ₁	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)
O ₂	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ทำการสอบก่อนการเรียนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและแบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ
2. ทำการสอนกลุ่มทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และทำการสอนกลุ่มควบคุมด้วยวิธีปกติ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งสองกลุ่ม
3. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบทั้งสองกลุ่มอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและแบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิม
4. ตรวจผลการทดสอบ นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 3.3 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
1	29 – 31 พฤษภาคม 2549	การทักทาย (Greetings)	3
2	5 มิถุนายน 2549	การอำลา (Parting)	1
3	6 – 7 มิถุนายน 2549	การแนะนำตัว (Introductions) 1	2
4	12 มิถุนายน 2549	การขอบคุณ (Thanks)	1
5	13 มิถุนายน 2549	การขอโทษและยกโทษ (Apologies and forgivenesses)	1
6	14 มิถุนายน 2549	การเชื้อเชิญและการตอบรับ (Invitations and responses)	1
7	21-22 มิถุนายน 2549	การเสนอให้ความช่วยเหลือ (Offering help) 1	2
8	24 มิถุนายน 2549	การขอร้อง (Requests)	1
9	30 มิถุนายน 2549	ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ	4

ตารางที่ 3.4 กำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
1	29 – 31 พฤษภาคม 2549	การทักทาย (Greetings)	3
2	5 มิถุนายน 2549	การอำลา (Parting)	1
3	6 – 7 มิถุนายน 2549	การแนะนำตัว (Introductions) 1	2
4	12 มิถุนายน 2549	การขอบคุณ (Thanks)	1
5	13 มิถุนายน 2549	การขอโทษและยกโทษ (Apologies and forgivenesses)	1
6	14 มิถุนายน 2549	การเชื้อเชิญและการตอบรับ (Invitations and responses)	1
7	21-22 มิถุนายน 2549	การเสนอให้ความช่วยเหลือ (Offering help) 1	2
8	24 มิถุนายน 2549	การขอร้อง (Requests)	1
9	30 มิถุนายน 2549	ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ	4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบแบบ ที่ กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน
2. เปรียบเทียบความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ การทดสอบแบบ ที่ กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 หาคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2543 : 306)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนของนักเรียนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (S.D.) คำนวณโดยใช้สูตร

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ใช้กลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คำนวณโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 249)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 81)

$$r = \frac{R_u - R_l}{\frac{f}{2}}$$

$$p = \frac{R_u - R_l}{f}$$

เมื่อ r	แทน	อำนาจจำแนก
p	แทน	ค่าระดับความยากง่าย
R_u	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง
R_l	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
f	แทน	ผู้ตอบทั้งหมด

2.3 หาความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ คำนวณจากสูตร KR-20 ของ Kuder Richardson (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 168)

$$r_{tt} = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบ
	N	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
	p	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำถูกในแต่ละข้อ
			$= \frac{\text{จำนวนคนที่ตอบถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำผิดในแต่ละข้อหรือ $1 - p$

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความเข้าใจในวัฒนธรรมภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม คำนวณโดยใช้ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบความเข้าใจทางวัฒนธรรมภาษาอังกฤษก่อนและหลังของกลุ่มทดลอง ด้วยวิธีคำนวณโดยใช้ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน